MONTØR FORUM

Elektroarbeidernes Fagforening - Hordaland, Sogn og Fjordane. Årg. 17. nr 2 2007

EL&IT

Landstariff-konferansen s14

2

EL&IT

INNHOLD • 2 • 2007

3	Politisk utspill
4	Klubblederspalten
5	Ny kasserer og ny organisasjonssekretær
6	Ny stilling skal øke innsatsen
10	Skuffende travelt?
12	Teknisk seminar gjennomført i Bergen
13	Notiser
14	Også Landstariffkonf. prioriterer AFP
18	Fokus på fagutdanning og sikkerhet
19	Pensjonsreforma og AFP
20	1. mai 2007 på Stord og i Bergen
21	På tur til Stord
22	Gigantbygg i Arna er ferdig
23	Kurs
24	Rundreise i Sogn og Fjordane
25	Klubbesøk hjå ISS i Odda
26	Klubbesøk hjå Vest Elektro
27	AFP og pensjonsreforma
27	Besøk, EU-parlamentet i Brussel
28	Mellomoppgjøret preget sommerens klubblederkonferanser
29	Nei til tariffavtale for vikarbyråene
30	Endeleg riktig overenskomst
29	«Jeg er middelklassen»
32	Fornuftige vedtak etter to forsøk
35	Forslaget: Oppgaver distriktsorganisering
36	Organisering og kontaktinformasjon

MONTØRFORUM

Utgis av Elektroarbeidernes Fagforening - Hordaland, Sogn og Fjordane

Adresse: Kalfarvei 71, 5018 Bergen
Telefon: 55 55 36 60
Telefaks: 55 55 36 61

Ansvarlig redaktør: Ove Toska.

Redaksjon:
Erik Grytdal, Åge Blummenfelt, Kristian Pedersen, Nils Gunnar Knutsen, Arne Nesheim og Ole Erik Thingnes

Opplag: 3 000 eks.

ISSN 0804-3973
Utforming: Symbolon Media
Trykk: Sotra Grafisk

LEDER

Ove Toska

Tariffoppgjøret 2008 = kamp for AFP?

Landstariffkonferansen for elektrofagene var samlet i Kristiansand 22.-25.oktober. 100 representanter fra fagforeninger og distrikter var samlet for å behandle forslag og innstille på prioriteringer og oppgjørsform for Tariffoppgjøret 2008. Fra egen fagforening var vi 19 delegater utsendt fordelt innenfor våre ulike deler av bedriftenes oppdrags- og virkeområder. I forkant av konferansen hadde vi her lokalt arbeidet grundig gjennom utarbeidelse av forslag til konferansen og forberedelse på de ulike tema som skulle behandles. Tilsvarende var det nok arbeidet i andre fagforeninger slik at det samlet var vel 450 forslag og uttalelser som lå til behandling ved konferansens åpning.

På forhånd var det forventet at AFP, lønnsnivå, arbeidstidsrotasjoner, vaktavtaler og tariffavtale for bemanningsbyrå ville bli de store sakene som ville prege Landstariffkonferansen. Og det viste seg å bli nettopp slik.

Det vil si at debatten rundt AFP ble nokså kort. Årsaken til det må nok tillegges at konferansen var klokkeklar på at AFP som vi kjenner den i dag IKKE skal forringes – men videreføres. Så klar var konferansen på dette punkt at føringene for debatten omkring prioriteringer og oppgjørsform i realiteten også ble lagt her.

Toget for AFP går ved dette tariffoppgjøret og da må vi agere etter det. AFP er et ektefødt barn av den nordiske 3-parts modellen. Framkommet gjennom flere Tariffoppgjør på 1990 tallet. Som en del av frontfagsmodellen er det Fellesforbundet ved verkstedsoverenskomsten og TBL (senere Norsk Industri) som i medvirkning med Regjeringen har forhandlet dette på plass. Men de øvrige avtaler har hatt resultatet med seg inn i sine forbundsavtaler. I 2008 skal nåværende avtale reforhandles – partene i arbeidslivet sammen med regjeringen skal finne en løsning.

For oss alle i LO, har vedtak på LO Kongressen 2005 om videreføring av dagens AFP-ordning klare føringer. Vårt eget vedtak på Landsmøtet i 2006 var en direkte oppfølging av nevnte AFP-vedtak. På Fellesforbundets Landsmøte i oktober ble dette fulgt ytterligere opp. Og sist nå har vi for egen avtale også lagt innstilling på at dette er vårt aller viktigste krav til Tariffoppgjøret 2008.

For tiden er det et «superutvalg» nedsatt av statsråd Bjarne H. Hansen i sving. Det består av partene i arbeidslivet samt noen politisk nedsatte personer. Mandatet er å finne løsning på APF tilpasset fagbevegelsens krav samt regjeringen/Stortingets såkalte arbeidslinje.

Få tror at «superutvalget» finner en løsning før nyttår. I allefall ikke en enighetsløsning. Uansett må dette gjennom Tariffoppgjøret 2008 for godkjenning slik jeg forstår dette.

Sakens hovedkjerne består i fagbevegelsens krav om å ikke svekke dagens AFP og regjeringens/Stortingets linje om at det skal «svare seg å jobbe». Også utover 62 år.

Statsrådens forslag til ny AFP markedføres med at det vil gi «omlag» tilsvarende som dagens ordning.

Utregninger fra fagbevegelsens side derimot, viser at regjeringens modell tilsier at en som går av med AFP vil tape mellom 11 – 22000 kr årlig fra 62- 67 år. Tapene blir etter 67 år er også betydelige.

Frontene i AFP striden er tilsynelatende nå svært fastlåst. Fra fagbevegelsens side kreves det nå økt innskudd fra arbeidsgiverne og større bidrag fra regjeringen for å komme i mål uten streik.

Og at dette er en kamp fagbevegelsen vil stå hardt på – MÅ ingen betvile. Landstariffkonferansen har sagt sitt – vi vil forhandle med LOs samlede styrke i Tariffoppgjøret 2008.

Muligheten for en storstreik er definitivt tilstede - AFP skal videreføres som i dag!

Blir det så ikke lønnstillegg neste år? Og hva med betalt 14-28 rotasjon i Nordsjøen?

Ovennevnte er vårt hovedkrav – men vi har også krav på en del andre områder. Det argumenteres derfor for å åpne et lite forbundsvist vindu i et slikt samordnet oppgjør. Rammene i et slikt vindu vil nok ikke gi de helt store muligheter, og gitt at det blir et slik vindu er våre prioriteringer da økt lønn på §3A samt for lærlinger, betalt 14-28 rotasjon i Nordsjøen, bortfall av LOK §16.12 (innleie fra bemanningsbyrå)

Men verken oppgjørsform, rammer og krav er ennå ikke samlet avklart. Framover nå gjenstår eget forbunds endelige og samlede behandling i Landstyret 11.-12.desember. Teknisk beregningsutvalg sine analyser og endelig LO representantskap sin behandling i møte 19.februar 2008.

Og så var det dette med lokale tilpassningsforhandlinger – disse må vi jo kunne få et ytterligere godt grep på gjennom felles opptreden.

av Erik Grytdal

Kamp mot nittiårenes arbeidslivsregime!

Det er i år femten år siden det såkalte sysselsettingsutvalget la fram innstillingen «En strategi for økt sysselsetting i 1990-årene».

Den gav startskuddet for den såkalte Arbeidslinjen, innskrenkinger i trygdesystemet, og angrepet på sysselsettingsloven som siden åpnet opp for privat arbeidsformidling.

I løpet av disse femten årene er rammene for arbeidslivet endret dramatisk. Regjeringsskiftet 2005 satte riktignok stopper for de planlagte endringene av Arbeidsmiljøloven, og LO reddet sykelønnsordningen, men det er stort sett alt. NAV-reformen blir gjennomført uten noen verdidebatt om Arbeidslinjen.

Det er derfor viktig å minne om at det fortsatt er nittiårenes arbeidslivsregime som er dagens virkelighet, og at dette regimet ikke er endret som følge av regjeringsskiftet i 2005.

Tidligere hadde myndighetene enerett på arbeidsformidling, og utleie av arbeidskraft var strengt regulert av sysselsettingsloven. Dette lovverket sikret at de ansattes arbeidsforhold var knyttet direkte til den bedriften hvor man arbeidet. Det var også garantien for at alle ansatte hadde de samme rettighetene innenfor bedriften de arbeidet i.

I dag overtar private arbeidsformidlingsselskaper, eller vikarbyråer stadig mer av formidlingen av ordinær arbeidskraft. Problemet er ikke bare at ledige stillinger nå er blitt et kommersielt område. Formidlingsselskapene opptrer i motsetning til den tidligere offentlige arbeidsformidlingen også som arbeidsgivere.
Arbeidssøkeren blir styrt inn i formidlingsselskapene ved at ledige stillinger blir annonsert gjennom dem, mens opplysninger om hvilken bedrift arbeidssøkeren skal arbeide for blir hemmeligholdt. Slikt sikrer formidlingsselskapene en urimelig kontroll over arbeidsmarkedet.

Arbeidssøkeren ansettes deretter i formidlingsselskapet og blir leid inn i bedriften hvor han arbeider. Dermed kan han for eksempel holdes utenfor utarifferte velferdsordninger, eventuelt fjernes på dagen, eller han kan falle i smak hos arbeidsgiveren og tilbys eller forespeiles fast ansettelse.

Sammen med fri arbeidsinnvandring har disse endringene dannet et arbeidslivsmiljø i Norge som inneholder de fleste nødvendige elementer for dem som ønsker å lykkes med sosial dumping.

Vi ønsker ikke et arbeidsliv der formidlingsselskapene helt eller delvis overtar arbeidsgiverrollen på vegne av det utøvende næringslivet. Et slikt næringsliv er styrt av kortsiktighet og uforstand overfor fagkunnskap og samfunnsansvar.

I den offentlige arbeidsformidlingen er det Arbeidslinjen som rår. Den er nå innrettet mot dem som har problemer på arbeidsmarkedet, og som private formidlere ikke klarer å tjene penger på. Oppslag tyder på at Arbeidslinjen nå erstatter tradisjonelle verdier som raushet med mistenksomhet. Også det er en svært alvorlig og urovekkende utvikling.

Det er på høy tid at fagbevegelsen oppsummerer nittiårenes liberalistiske arbeidslivsregime, og stiller spørsmål ved hvor dette eksperimentet har brakt oss. Deretter må vi gjenreise troen på at også vi kan endre samfunnet, ikke bare høyrekreftene. Vi har lykkes før.

Dagdrivere.

av Jørgen Krabbedal

Jørgen Krabbedal

«Så vær så snille alle sammen å ta i ett tak og jobb sikkert, husk at vi alle har lyst til å leve et langt og verdig liv».

Høykonjunktur og HMS

Jeg må begynne med å takke for at jeg har fått æren av å skrive klubb-lederspalten i denne utgaven.

Jeg vil gjerne si litt om den høykonjunkturen vi er inne i nå, da det er blitt for mye overtid og mye flere feil i våre elektriske anlegg, og ikke minst helt unødvendige skader.

Det har jo seg slik at alle elektrofirmaene i vårt distrikt har i utgangspunktet alt for mye arbeid og derav er underbemannet. Det blir jobbet langt over grenser for overtid og det blir gjort i all hast for å rekke trange tidsskjemaer. Dette resulterer i veldig mange feil på de leverte anleggene og faget våres blir betydelig svekket.

Det er en veldig skummel utvikling vi har hatt de siste fem årene. Jeg vil ikke gå inn på statistikk. Men det jeg vil legge hovedvekt på i denne spalten er at det til stadighet skjer ulykker på anleggene i større og mindre grad. Alt i fra eksplosjoner til kuttskader. Selvfølgelig vi kan ikke unngå alle kuttskadene, men vi kan alle ta i ett tak å sette en grense for oss selv. Det er helt unødvendig å borre uten vernebriller som ett eksempel, du trenger ikke løpe opp i trøer eller strekke deg lengre en du egentlig er.

Så vær så snille alle sammen å ta i ett tak og jobb sikkert, husk at vi alle har lyst til å leve ett langt og verdig liv. Vi jobber i et tungt yrke der det er veldig få som får muligheten til å gå av med pensjon, la oss sammen ta vare på oss selv og husk vi er ikke bedre en den svakeste.

Og som veldig mange er kjent med så er det ikke alle bedriftene som følger opp etterutdanning på Forskriftene våre. Der synes jeg vi bør ta i et tak og bruke boken når vi er på et anlegg, servicejobb eller lignende.

Det er mye bedre å gjøre jobben en gang enn to ganger.

Til slutt vil jeg ønske alle lykke til videre i en travel hverdag og ta vare på dere selv. Det vil dere ha mye igjen for tilslutt. Og ta vare på den fritiden dere har igjen.

Mvh
Jørgen Krabbedal
Klubbleder Sønnico Installasjon

av Erik Grytdal

Ny kasserer og ny organisasjonssekretær

Årsmøtet i fagforeningen ga i vår grønt lys for å ansette en ny organisasjonssekretær, og valget falt etter hvert på Åge Blummenfelt.

Han er godt kjent for de fleste av våre medlemmer som fagforeningens kasserer gjennom mange år. Det ledige kassererervervet er for øvrig overtatt av Atle Rasmussen.

Ansettelsen skjedde første juli i år, på dagen ti år etter sammenslåingen av fagforeningen på Stord og i Bergen. Den nye organisasjonssekretæren er ansatt i Bergen men skal gjøre nytte for seg i hele Hordaland og Sogn og Fjordane.

-Hvordan har oppstarten vært?

-Nå rett etter ferien har jeg holdt tillitsmannskurs for fire klubber. Dette kom i stand ganske brått blant annet fordi behovet meldte seg med utskiftninger i klubbstyret. Nå skal jeg rundt og besøke klubber og arbeidsplasser, og noen klubbesøk er allerede gjort, sier Blummenfelt.

Han forteller også at han har brukt tid på å skaffe seg oversikt over både organiserte og uorganiserte bedrifter, og i et litt lengre perspektiv er det et mål å få til tariffavtale hos de sistnevnte.

-Og hva skjer framover nå?

-Noe tid skal brukes på å besøke byggeplasser, og snakke med medlemmer. I den forbindelse er jeg avhengig av at klubblederne forteller hvor det er jobb. Generelt kan vi si at en viktig del av jobben er å bedre kontakten med medlemmer og klubber, sier Blummenfelt.

- Noen klubber er ikke like aktiv overfor fagforeningen, mens noen har god kontakt, og dette vil vi nå ta tak i, avslutter han.

Atle Rasmussen har overtatt kassererervervet etter Åge Blummenfelt som er ansatt som organisasjonssekretær i Elektroarbeidernes Fagforening. Ark.D07.

Ny stilling skal øke

Saken det var knyttet mest spenning til på dette årsmøtet var nok forslaget om å ansette en ny organisasjonssekretær. Det viste seg å være stor enighet blant de 84 frammøtte representantene om behovet for å styrke fagforeningens administrasjon, i alle fall midlertidig. Men etter en spennende debatt gikk flertallet likevel for en fast stilling.

I den fagligpolitiske delen av møtet var det Yssen-saken, pensjonsdebatten med vekt på AFP og Tjenestedirektivet som ble viet størst oppmerksomhet.

fagforeningens leder Ove Toska åpnet møtet og ønsket de fremmøtte representantene velkommen, og spesielt til EL&IT-forbundets nestleder Vidar Hennum som var invitert som gjest. Toska minnet om at det nå var ti år siden fagforeningene i Bergen og på Stord slo seg sammen, og oppsummerte at det hadde vært en riktig beslutning. Han sa seg videre glad for den høye aktiviteten i arbeidslivet som ser ut til å vare ved. Vi ser investeringer i skip og landanlegg, og vi må utenfor Norden for å hente elektrofag-

av Erik Grytdal

Årsmøte i Elektroarbeidernes Fagforening, Terminus Hall 14. mars 2007.

innsatsen

folk. Dette er ikke uproblematisk, det er innleiebedrifter i markedet som spekulerer i sosial dumping, og det krever stor innsats av oss. Internasjonalt arbeid er viktig, fortsatte han, og ba hver og en være seg dette bevisst. -Vi trenger å styrke administrasjonen, vi får ikke gjort alt det vi ønsker, sa han. Han var glad så mange hadde møtt fram, dette er også viktig selv om folk har det travelt ellers.

Videre varslet han at tariffarbeidet nå er i gang, og AFP er en prioritert oppgave. –Vi har i fellesskap kanskje ikke vært like flinke til å ta ut vår del av verdiskapingen, sa han, og uttrykte ønske om at flere tar i bruk akkordlønnssystemet.

Sakslisten ble deretter enstemmig vedtatt, og Svein Arild Dale og Atle Rasmussen ble valgt til dirigenter.

Beretning og regnskaper

Fagforeningens sekretær Arne Nesheim la fram styrets beretning. Jan Henrik Larsen la fram tariffberetningen, og kommenterte lønnsstatistikkene. Utviklingen viste at de med høyest fastlønn også hadde økt lønna mest. Når det gjaldt fastlønnsstatistikken nevnte han at denne ikke fanget opp årsbonuser som enkelte får.

Han sa også at bedrifter hadde vært i kontakt med fagforeningen for å få leie inn elektrikere fra Romania, og ba spesielt de tillitsvalgte ta kontakt med fagforeningen før avtaler ble skrevet.

Nils Gunnar Knutsen støttet forslaget om ny organisasjonssekretær. –Jobber selv i en bedrift der vi trenger mye hjelp, og vi ser fram til en ny stilling, sa han.

Karsten Bøe var skeptisk til fast ansettelse og hadde årsmøtevedtak på å søke å redusere kontingenten på lengre sikt. Men han ville likevel støtte Rasmussens forslag.

–Det er svært vanskelig ellers å ordne opp i problematiske forhold knyttet til dette i etterkant, sa han.

Gunnar Røssland mente at de som oppnådde målet om en høy gjennomsnittslønn jobbet mye, mer enn sju og en halv time dag. Kanskje burde dette også registreres av fagforeningen. Han var også usikker på om ikke en del akkordjobber egentlig er bonusjobber.

–Ungdom må være på banen ellers dør de ut de som kan akkorden, advarte han.

Åge Blummenfelt sa at den nye generasjonen ofte er redd for å tabbe seg ut, mens de mest erfarne får lavere forskudd enn fastlønn og en vegrer seg gjerne derfor, og det ender gjerne i bonusavtaler istedenfor akkord.

Larsen oppsummerte at det var forventninger til klubbene på Siemens og Sønnico for å utvide akkordarbeidet. For øvrig la han til at det var vist at akkordjobber hadde bedre faglig kvalitet enn arbeid utført på fastlønn.

Beretningene ble deretter enstemmig vedtatt.

Fagforeningens kasserer, Åge Blummenfelt la fram regnskapet for fagforeningen, mens Toska la fram regnskapet for Kalfarvei 71 til orientering. Begge deler ble enstemmig godkjent.

Blummenfelt la så fram fagforeningens budsjettforeslag, som også ble enstemmig vedtatt.

Den fagligpolitiske situasjonen

Vidar Hennum som innledet om den fagligpolitiske situasjonen, åpnet med å takke for å få komme, og ga samtidig ros for aktiviteten og økonomien i fagforeningen.

I innledningen tok han blant annet opp Yssen-saken, pensjonsdebatten med vekt på AFP og Tjenestedirektivet. Dette var åpenbart aktuelle og viktige saker, og mange av representantene deltok i debatten som dreide seg mye omkring dette.

Årsmøte i Sjøhuset

Kristian Pedersen la fram årsmeldingen for Sjøhuset, mens Kjell Sverre Aasheim la fram regnskapet og budsjettforslaget. Alt dette ble enstemmig vedtatt. Ny i styret for Sjøhuset ble valgt Jan Brattabø istedenfor Terje Angen som går over i et annet forbund.

Organisasjonssakene og debatten

- Toska la fram organisasjonssakene, og startet med to forslag til uttalelser. Den første var en uttalelse om å ta vel imot utenlandske arbeidere og avvise sosial dumping. Den andre var en uttalelse til støtte for AFP og avvisning av kutt i pensjonene. Begge disse uttalelsene ble seinere enstemmig vedtatt.

- Særlig oppmerksomhet var det knyttet til forsalget om å opprette en ny stilling som organisasjonssekretær, med

av Erik Grytdal

Nestleder i EL&IT-Forbundet Vidar Hennum var gjest på årsmøtet.

arbeidsoppgaver med særlig vekt på anleggs- og klubbesøk.

- Men det var også forslag om å sette ned overføringene til Medisinkassen, noe som ikke innebærer endringer i vedtektene for bruken av denne ordningen.

- Det var forslag om å øke stipendordningen til kursvirksomhet fra 200 til 300 kroner dagen.

- Fra klubben ved YIT i Bergen var foreslått å bevilge 50 tusen kroner til aksjonen Forsvar AFP.

- Fra klubben ved Havyard var det foreslått å undersøke status for tjenestepensjonsordningene (OTP) og å utforme forslag til tariffoppgjøret basert på dette.

- Nils Gunnar Knutsen støttet forslaget om ny organisasjonssekretær. –Jobber selv i en bedrift der vi trenger mye hjelp, og vi ser fram til en ny stilling, sa han.

- Gunnar Røssland slo fast at Siemensklubben alltid hadde slåss for Medisinkassen, men kunne godta dette forslaget. Det hadde vært stor diskusjon om den nye organisasjonssekretærstillingen, og en hadde falt ned på at åremålsansettelse var det riktige nå.

- Jan Frode Mjell støttet en ansettelse av ny organisasjonssekretær.

- Atle Rasmussen synes ikke det var lurt å påta seg for store utgifter fordi det er gode tider nå, det kommer dårlige tider siden. I tråd med dette foreslo han at organisasjonssekretærstillingen skulle organiseres som et prosjekt på to år, og at stipendordningen bare skulle økes med femti kroner.

- Karsten Eriksen ville beholde Medisinkassen som den var, den er viktig for barnefamilier. –Kanskje burde vi gå for å ansette en organisasjonssekretær for to år, sa han.

- Øyvind Landsvik ville utsette forslaget om endringer av Medisinkassen, han var redd for at ordningen sakte men sikkert ville dø.

- Karsten Bøe var skeptisk til fast ansettelse og hadde årsmøtevedtak på å søke å redusere kontingenten på lengre sikt. Men han ville likevel støtte Rasmussens forslag.

- Kristian Pedersen ønsket de beste søkerne til organisasjonssekretærstillingen og mente at det fikk en ved å tilby faste ansettelser. Dessuten mente han at det var prinsipielt feil å bruke åremålsstillinger.

- Remi Unnvik støttet forslaget om fast ansettelse av organisasjonssekretær.

- Ove Toska sa at en utelukket en del tillitsvalgte ved å tilby prosjektansettelse istedenfor fast stilling. –Vi er forsiktige med å ta på oss store utgifter og derfor er dette nøye vurdert, sa han til slutt.

Når det kom til avstemming var det bare en som stemte imot å ansette en organisasjonssekretær i det hele tatt. Årsmøtet vedtok deretter mot 22 stemmer at organisasjonssekretærstillingen skulle være en fast stilling.

- Endringen i Medisinkassen ble vedtatt mot 11 stemmer, etter at utsettelsesforslaget til Landsvik hadde falt med støtte fra bare 23 stemmer.

- Stipendordningen ble øket med hundre kroner slik innstillingen var, mot 18 stemmer.

- Bevilgningen til Forsvar AFP, og forslaget om en undersøkelse av OTP ble begge vedtatt enstemmig.

Årsmøtet ble avsluttet med valg. Full oversikt over valget finnes på våre nettsider: elektroarbeidernes-fagforening.org

Skuffende travelt?

Fredag 12. oktober ble halvårsmøtet i Elektroarbeidernes Fagforening avholdt. Det møtte frem bare 65 representanter til møtet, noe som er skuffende lavt. Leder Ove Toska sier at han er kjent med at de fleste bedriftene har full sysselsetting, men mener at klubbene allikevel bør kunne prioritere på stille på halvårsmøtet.

Monica Oppedal fra ISS industri i Høyanger fortalte av bestefaren var en av de første i landet som gikk av med AFP, -en ordning vi må kjempe for å beholde.

Gunnar Røssland sa at AFP er en fanesak for fagbevegelsen og kanskje den viktigste saken vi har å kjempe for nå.

Halvårsmøtet ble åpnet av fagforeningens leder Ove Toska som tok for seg en rekke aktuelle saker i åpningstalen. Bruk av utenlandsk arbeidskraft, oppfølging av klubbene, jenter i elektrofagene. Toska tok også opp det faktum at pengene strømmer inn til bedriftene og stilte spørsmål om våre medlemmer får en rettmessig andel av den økte verdiskapningen.

Svein Arild Dale og Ole Erik Thingnes ble valgt til å lede halvårsmøtet.

Regnskap og nyvalg

Etter konstitueringen hadde nyvalgt kasserer Atle Rasmussen orientering om regnskapet for første halvår. Med de gode tallene som ble fremlagt kom det ingen kommentarer til regnskapet.

Neste punkt på sakslisten var valg av kasserer. Da Åge Blummenfelt ble ansatt som organisasjonssekretær gikk han av som kasserer og styret konstituerte Atle Rasmussen som ny kasserer frem til halvårsmøtet. Etter den gode fremstillingen Atle hadde av halvårsregnskapet ble han enstemmig valgt som ny kasserer.

Temadebatten

Hovedtema for halvårsmøtet var avtalefestet pensjon (AFP). Til å innlede hadde vi fått Stein Stugu fra De Facto, som også er tidligere tillitsvalgt i Ringnes og Orklakonsernet. Han hadde en grundig innledning, og her er noen av hovedpunktene i innledningen.

Ved opptjening til pensjon etter dagens ordning teller de 20 beste årene i arbeid. Etter pensjonsreformen skal nå alle årene telle. Beregninger som nå er gjort viser at vi som er timelønte vil tape på en slik endring. Det er veldig få av våre medlemmer som har en jevn lønnsutvikling gjennom alle år. Videre skal pensjonen regnes ut som et snitt mellom lønns og prisvekst. Det betyr at veksten i pensjonen vil bli mindre enn lønnsveksten.

av Åge Blummenfelt

Stein Stugu fra DeFacto innledet i temadabatten om AFP. Hele innledningen ligger på fagforeningens hjemmesider.

Når det gjelder AFP eller tidligpensjon viste Stein Stugu til 4 grunner til at den blir lavere i fremtiden

- Vi lever lengre og pensjonen skal derfor deles over flere år
- Vi får færre år med opptjening
- Løpende pensjon reguleres mindre enn lønnstigning
- Du skal selv betale for å ta ut pensjon tidligere

En arbeider med en snittinntekt på kr 300.000 årlig vil få en pensjon på 120.000 ved avgang 62 år. Dette øker til 174.000 dersom du står til du er 67 år. Ved dagens AFP tjener du opp pensjon frem til 67 selv om du går av med AFP ved 62 år. Dette blir tatt vekk og det er nok det mest dramatiske med den nye tidligpensjonen. Det betyr at du får redusert pensjon resten av livet. Dette er dramatisk.

Hele innledningen til Stein Stugu ligger på fagforningens hjemmesider og kan lastes ned derfra.

Det var mange som tegnet seg til debatten, her en noen kommentarer som kom fra talerstolen.

Jon Kristian Viken fra YIT pekte på viktigheten av å ta AFP opp i klubbene slik at alle medlemmene er kjent med at kampen for AFP kan det bli konfliktgrunnlag til tariffoppgjøret neste år.

Gunnar Røssland fra Siemens takket for et informativt foredrag. Han var opptatt av at AFP er en fanesak for fagbevegelsen og kanskje den viktigste saken vi har å kjempe for.

Monica Oppedal fra ISS industri i Høyanger fortalte av bestefaren var en av de første i landet som gikk av med AFP. En ordning vi må kjempe for å beholde

Ove Raunholm var opptatt av at de som sitter på Stortinget eller i Regjeringen har vedtatt den nye pensjonsreformen men har helt andre pensjonsvilkår og blir derfor ikke blir rammet av den selv.

Roger Treen viste til at du kan forvente i pensjon kr. 120.000 i året og spurte retorisk hvem som kan leve av det. Han mente at svaret gav seg selv.

Ove Toska avsluttet debatten med å takke Stein Stugu for innledningen og for gode innlegg fra salen. Han var overbevist om at dersom fagbevegelsen må gå til konflikt om AFP til neste år, ja så stiller medlemmene vår opp.

Avslutning

Leder Ove Toska fikk ordet til avslutning og fortale at det har vært endringer i organisasjonen som krever oppmerksomhet. Åge Blummenfelt har gått av etter 13 år som kasserer, Vigdis Røyrvik har sluttet som kontoransatt i fagforeningen for å begynne i distriktet og Liv Berge går av med AFP i oktober. Alle 3 ble takket av med blomster.

av Åge Blummenfelt

Teknisk seminar gjennomført i

Da fagutdanningsutvalget i Elektroarbeidernes fagforening arrangerte teknisk seminar torsdag 26. september møtte det frem 27 deltakere. Dette til tross for at denne dagen var den første uten regn på en måned.

Leder av fagutdanningsutvalget Nils Gunnar Knutsen forteller om et meget vellykket seminar.

- Jeg var litt spent siden dette var første gangen vi arrangerer et slikt seminar, men dette var vellykket, tilbakemeldingene fra deltakerne var gode, sier han.

- Det som også var veldig positivt var at så mange lærlinger og unge elektrikere hadde meldt seg på seminaret. Meningen er å skape engasjement rundt faget og interesse for fagutdanning.

Dansk modell

Seminaret bygger på en dansk modell, der innhold i hovedsak består av forelesere med kompetanse på ny teknologi, og en mindre del av seminaret brukes til å orientere om fagforeningens virksomhet.

- Trond Gaarder og Geir Sandal fra EM systemer fortalte oss om sine styringssystemer, hvordan de kan fjernstyre varme og bruk av effekt på blant annet en rekke av skolene på vestlandet.

Deltakere på teknisk seminar i Bergen.

Bergen

Åge Blummenfelt orienterte om fagforeningen sin satsing på kampen for faget, gjennom krav til fagarbeider og etterutdanning.

Følgende elektroinstallatører var representert på kurset, YIT 5, Håkon Olsen 2, Knut Knutsen 7, Otera Dalhaug 5, Siemens 6, Profitek 2. Etter planen skal det kjøres lignende seminarer på Stord og Førde i løpet av året.

NOTISER

Stor omsetningsvekst i installasjonsbransjen

Ifølge Statistisk sentralbyrå hadde omsetningen innfor bygg- og anlegg en vekst på hele 22,6 prosent fra janar-april 2006 til samme tid i 2007. For elektrisk installasjonsarbeid var veksten på 20,1 prosent, noe som betyr en økning i omsetning fra 3853 millioner kroner første termin 2006 til 6730 millioner kroner sjette termin 2006.

Endringer i administrasjonen

Sekretær gjennom mange år Liv Berge, går av for aldergrensen 1. november. Det blir Vigdis Røyrvik som overtar stillingen etter Liv Berge. Vigdis Røyrvik har tidligere vært deltidsansatt som kontorfullmektig på fagforeningskontoret på Stord. Hun starter for fullt i Bergen allerede fra 1. september. I stillingen som kontorfullmektig på Stord er Elin Risnes (bildet) ansatt. Risnes (19) er oppvokst og bosatt på Stord, og har utdanning innen allmenne, økonomiske og administrative fag.

Muligheter for støtte til livsopphold ved EVU-kurs

Vi minner igjen om at det er etablert et fond for støtte til livsopphold for dem som jobber på Landsoverenskomsten. Stønaden er på kroner 6000 inklusiv skatt og feriepenger. Det kan søkes om støtte til pedagogisk og praktisk kvalitetssikrede kurs. Det må imidlertid også foreligge avslag fra arbeidsgiver om at arbeidsgiver ikke dekker lønn for kurset. Søknadsskjema finner du på forbundets webside www.elogit.no eller vår egen nettside www.elektroarbeidernes-fagforening

Takk for støtten

Amnesty International takker for støtten på kroner 1000 fra fagforeningen. Midlene vil bli brukt til å bekjempe brudd på menneskerettighetene og at ofrene for undertrykkelse ikke blir glemt. Palestinakomiteen takker også i et brev fagforeningen for støtten på kroner 1000. Palestinakomiteen driver humanitært og politisk arbeid.

Forsinka utgåve

Medieutvalget som er redaksjon for Montørforum seier oss lei for at vi ikkje har klart å få ut andreutgåva av Montørforum før halvårsmøtet slik som vanleg, Årsaka er at det har vore vanskeleg å få permisjon for å gjere bladet ferdig, noko vi er heilt avhengig av så lenge dette arbeidet er ordinært utvalsarbeid.

Også Landstariffkonfer

Etter fire dager med forhandlinger gikk en enstemmig landstariff-konferanse inn for at avtalefestet pensjon må prioriteres høyest i tariffoppgjøret 2008.

Om det gis mulighet for forbunds-vise forhandlinger, må øking av paragraf 3A lønn og lærlingelønn, innstramming i innleiebestemmelser, samt bedre arbeidstidsordninger offshore bli mest vektlagt der.

Elektroarbeidernes fagforening deltok på konferansen med 19 representanter.

Lang og demokratisk tradisjon

EL&IT forbundet og spesielt tariffområdet som omfattes av Landsoverenskomsten for elektrofagene er kjent for å ha en grundig og demokratisk tariffprosess. Sannsynligvis den beste tradisjonen på dette området i Norsk fagbevegelse. Elektroarbeidernes Fagforening er en vesentlig del av denne tradisjonen. Landstariffkonferansen legger føringer for de formelle vedtak om tariffoppgjøret som skal fattes i Landsstyret og endelig i LOs representantskap til våren.

Som vanlig startet tariffprosessen også denne gangen med distriktstariffkonferanse (Haugesund 7-9. mars) vedtak i fagforeningsstyret om prosess (23. april), gruppearbeider på tvers av klubbene, og vedtak i fagforeningsstyret (Brussel 10. september) på de enkelte forslag som skulle sendes inn til landstariffkonferansen. Når så forbundet hadde laget innstillinger på de nesten 500 enkelte forslag, behandlet fagforeningen disse på en klubblederkonferanse (Bergen 11. oktober) før man satte kursen for kaptein Sabeltanns rike (Kristiansand) den 22. oktober 2007 med en delegasjon på 19 personer.

18 av 19 delegater fra Elektroarbeidernes fagforening: Fremme fra venstre: Kristian Pedersen, Øyvind Grindheim, Sunde, Jon Kristian Viken. Bak fra venstre: Karsten Bøe, Arne Nesheim, Karsten Eriksen, Monica Oppedal, Atle Jørgen Krabbedal, Ove Toska, Remi Unnvik, Ole Erik Thingnes og Svein Arild Dale. Gunnar Røssland var ikke

Det var da 20 år siden den første landstariffkonferansen ble avholdt, faktisk i Bergen. Før den tid ble det arrangert landsakkordkonferanser fra en gang på 1960 tallet. Det kunne Gunnar Andersen tidligere leder på IRI i NEKF fortelle, da han på slutten av konferansen takket på vegne av gjestene. Han hadde vært med på samtlige.

av Arne Nesheim

ansen prioriterer AFP

Kjell Sverre Aasheim, Kurt Nes, Tore Turøy, Atle Rasmussen, Jan Henrik Larsen, tilstede da bildet ble tatt.

Mange gode forslag.

De aller fleste forslagene som Elektroarbeidernes fagforening sendte inn var ivaretatt i innstillingene. Dette var delegatene bra fornøyd med. Unntaket fra den regelen var et forslag om å si nei til tariffavtale med vikarbyrå. Av en eller annen merkelig grunn har ikke forbundets administrasjon samme syn på dette som Elektroarbeidernes fagforening, enda. Vi kommer litt tilbake til det.

Fagforeningen hadde sendt inn forslag til forbedringer i de fleste paragrafer i Landsoverenskomsten. For eksempel at det skal være internettilgang på brakkeleire, at det må være et levelig akkordforskudd og at bedriftene må bli flinkere til å kjøre forskriftskurs. Når det gjelder akkord så ble også en webside presentert: www.akkord.no

Atle Rasmussen var dirigent samen med John Helge Kallevik og ledet konferansen med stø hånd. På talerstolen Leif Olsen fra Buskerud, en av de virkelige pådriverne for listeakkord.

Fagforeningen hadde sendt inn forslag til uttalelser som blant annet berørte følgende tema:

- Kabel foran luftlinjer ved overførings nett.
- Fagutdanning og FKE.
- Rente og finanspolitikk
- AFP og pensjonsreformen
- Permitteringsregimet
- Moderasjon for ledere
- Sosial dumping
- Fagstolthet og kompetanse
- Etterutdanning
- Forbedring av obligatorisk tjenestepensjon

Sammen med andre innkomne forslag resulterte dette i 12 uttalelser fra konferansen.

Økt fagstolthet og kompetanse

Konferansen sluttet seg til intensjonene i et forslag fra Elektroarbeidernes fagforening om å gjennomføre en kampanje for økt fagstolthet og kompetanse.

Når det gjelder etterutdanning ble det bestemt å kjøre flere kurs i fagforeningene med sentral økonomisk hjelp for å få opp aktiviteten. Eller som Dag Langer Andersen sa; «Der man begynner å ta EVU, kommer det mer EVU».

Valgene

Landstariffkonferansen velger blant annet forhandlingsutvalg, Olje og anleggsutvalg og Installasjonsutvalg. Karsten Bøe ble valgt inn i forhandlingsutvalget. Kjell Sverre Aasheim og Karsten Bøe ble valgt inn i Olje- og anleggsutvalget, med

Under: Delegasjonen var litt oppgitt over at konferansen måtte utsette spørsmålet om å si nei til tariffavtale med vikarbyrå. Over: Gunnar Røssland var med.

av Arne Nesheim

Fra møtesalen. Våre delegater nærmest.

Kristian Pedersen og Jan Henrik Larsen som vara. Arne Nesheim ble valgt til Installasjonsutvalget med Ove Toska som andre varamedlem.

Utvikling i bruken av tariffavtalene

Mot slutten av konferansen kom dette temaet opp på dagsorden. Her var det stikkord som sosial dumping, tarifftilhørighet, inn- og utleie fra vikarbyrå og spørsmålet rundt tariffavtaler med vikarbyrå. Intensjoner om harmoniseringskonferanse ble vedtatt. Det ble også vedtatt en uttalelse om sosial dumping.

Spørsmålet rundt mulighet for å inngå tariffavtaler med vikarbyrå var nok det temaet som skapte høyest temperatur på konferansen. Det er høy takhøyde i EL&IT forbundet, noe som det er behov for i dette spørsmålet. Som nevnt hadde vår fagforening sendt inn forslag om å si nei til tariffavtale med vikarbyrå. Forbundets administrasjon fikk imidlertid med seg konferansen på å utsette spørsmålet, og at det skulle diskuteres mer på en konferanse på nyåret.

Det er imidlertid interessant å merke seg det landstariffkonferansen gjorde når det kom til prioriteringsdebatten. Da ble det nemlig bestemt med 63 stemmer at forslagene rundt paragraf 16.12 og 17 skulle prioriteres høyt dersom det blir forbundsvise forhandlinger. Konferansen hadde da også tidligere i konferansen gått inn for at paragraf 16.12 kun skal gjelde bortsetting av arbeid. Dersom det blir vedtatt i tariffoppgjøret fjerner det åpningen for å leie inn fra vikarbyrå. Men det kan bare tiden vise.

Fagforeningens mål er at medlemmene skal ha trygge arbeidsplasser og at elektrobransjen skal være seriøs. Det kan best skje ved at elektrikerne er ansatt i den bedriften som har installatøren og forestår arbeidet, og ikke i et vikarbyrå. Dette er spørsmål som i stor grad kan avklares internt i forbundet.

Når det gjelder forbedringer i avtaleverket må det avklares gjennom forhandlinger med Telfo. Dersom det da gies anledning til forbundsvise forhandlinger.

Men viktigst av alt til våren er altså AFP.

Karsten Bøe ble nok en gang valgt inn i forhandlingsutvalget.

Jørgen Krabbedal, klubbleder i Sønnico Bergen, var med på Landstariffkonferanse for første gang.

av Arne Nesheim og Erik Grytdal

Fokus på fagutdanning og sikkerhet

Deltakere fra fire distrikter var samlet på fagutdanningskonferansen som forbundet arrangerte i Bergen 23. og 24. august. Konferansen ble ledet av Torill Landøy og Øivind Wallentinsen fra forbundets sentrale fagutdanningsutvalg som ble nedsatt nå i vår.

Fagforeningen må med i arbeidet

Fagutdanningen er i endring som følge av kunnskapsløftet, og EL&IT-forbundet arrangerer regionale fagutdanningskonferanser for å sette fokus på disse endringene innen fagutdanningen.

De nye læreplanene for første og andreåret i elektrofag er allerede vedtatt, mens læreplanen for tredjeåret nå er på trappene. De nye læreplanene inneholder også noe som kalles prosjekt til fordypning, og kan for eksempel gjennomføres ute i en bedrift.

De enkelte fylkeskommunene skal utarbeide lokale læreplaner for prosjekt til fordypning, og dette skal skje i samarbeid med det lokale arbeidslivet. Fagforeningen er absolutt en del av det lokale arbeidslivet, og har dermed en naturlig plass i dette arbeidet. Fra Elektroarbeidernes Fagforening har det tidligere vært reist krav om at forbundet arbeider for å samordne arbeidet med de lokale læreplanene.

For mange lærlinger utsatt for strømgjennomgang

Foruten fagopplæring hadde konferansen også besøk av Runar Røsbekk fra DSB som orienterte om at FKE skal revideres, og ellers om elsikkerhetsspørsmål. Han kommenterte at det er alt for mange lærlinger som blir utsatt for strømgjennomgang. Han la også stor vekt på at fagprøven må bestå også i fremtiden.

Fra Elektroarbeidernes Fagforening deltok syv tillitsvalgte på konferansen.

Torill Landøy og Øivind Wallentinsen fra forbundets sentrale fagutdanningsutvalg ledet konferansen om fagutdanning i Bergen 23 – 24 august.

Gruppearbeid på fagutdanningskonferansen. Fra venstre Kjell Sverre Aasheim, Jon Kristian Viken, Kristian Pedersen og Inge Halderaker.

av Kristian Pedersen

Pensjonsreforma *og* AFP

Pensjonsreforma er no vedteke gjennom eit bredt forlik i Stortinget. Det paradoksale er at dei som vedtok reforma ikkje vert omfatta av ho sjølv. Stortingsrepresentantane har sikra seg ei særskilt pensjonsordning. Pensjonen til vanlege folk er ikkje til å leva av for ein stortingsmann.

Noko av det grellaste som ligg i reforma er at den enkelte kan få store reduksjonar i forhold til dagens pensjon dersom ein på grunn av at helsa ikkje held, må gå av ved fylte 62 år. Dette vil pressa folk til å arbeide lenger ved at ein får ei økonomisk straff ved å gå av tidleg. Den nye pensjonen vert underregulert ved at den berre vert regulert med halvparten av reallønnsveksten. Og dette skjer når me veit at pensjonen i utgangspunktet er skral og vesal. Det er direkte skammeleg. Pensjonsreforma står fram som eit arbeidsmarknadstiltak i mykje større grad enn ei velferdsreform. Poenget ser ut til å vera å slita folk ut mens dei er i arbeidslivet. På den måten reduserer ein åra som pensjonist og ein reduserer dei totale pensjonsutbetalingane.

Løgnene

Ei av løgnene til dei som synest pensjonsreforma er alle tiders er at i framtidas arbeidsmarknad vil det ikkje vere behov for å gå av tidleg. I framtidas arbeidsmarknad med tilrettelagt arbeid og inkluderande arbeidsliv skal det vera lika fint å arbeida som å dansa seier dei. Det er ikkje slik me opplever det i vår verden og i våre bransjar, me er på full fart den motsette vegen med større grad av brutalisering og utstøyting frå arbeidslivet. I kjølvatnet av eigarane sitt evige jag etter profitt. Me har bruk for AFP i større grad no enn nokon gong tidlegare.

Avtalefesta pensjon, AFP

Det neste store slagsmålet kjem til våren, nemlig i hovudoppgjeret 2008. Då kjem den verkelege kampen om AFP til å stå. Avtalefesta pensjon har kome på plass gjennom trepartsforhandlingar mellom arbeidstakarane, arbeidsgjevarane og styresmaktene i ei heil rekkje tariffoppgjer. AFP er fastmeisla ved at den er knytt til tariffavtalane. For å få den på plass har me som arbeidstakarar i trepartsforhandlingane betalt vår tredjedel av den kaka. Dette har me gjort ved at me ikkje har teke ut så store tillegg som me kunna. Me har spara til tidlegpensjon gjennom lønnsoppgjeret ved at me har fått på plass AFP. Det som kan skje og som ligg i korta i forhold til reforma er at AFP vert nullstilt ved at den gis som eit flatt tillegg til alle. Det medfører at dei som ikkje treng den får den slengt etter seg og dei som treng den mest får for lite.

Hovudoppgjeret 2008

Det vil vera direkte kriminelt å prøva å rana arbeidsfolk for framforhandla avtalefesta pensjonar gjennom tariffoppgjer. I staden for at me kan ta ut vår del av verdiskapinga må me kjempa med nebb og klør for å bevara det me allereie har.

Me kan på ingen måte akseptera at AFP vert tukla med og at me vert sett tilbake etter hovudoppgjeret. AFP har me betalt sjølve og den skal vidareførast. Her kan ikkje fagrørsla vika ein tomme.

av Kristian Pedersen og Erik Grytdal

1. mai 2007 på Stord

Fra 1. maitoget på Stord 2007.

Om lag 140 personar deltok i demonstrasjonstoget og under arrangementet på torget 1. mai.

Fana til fagforeininga poserte fremst i toget etterfylgt av medlemmer i fagforeininga og fagrørsla elles på Stord. Parolane i toget var mellom anna: «Vern om AFP», ”Stans vald mot kvinner» og «Sjukehus er for helse, ikkje profitt».

Per Rune Henriksen, Hordaland AP, heldt appell på torget. Han mana mellom anna til å fortsetja kampen mot sosial dumping i arbeidslivet.

.... og i Bergen

I Bergen startet feiringa av 1. maidagen i fagforeningens hus i Kalfarveien, med servering av både mat og drikke.

Takket være det fine vårværet kunne samlingen foregå i hagen. Oppmøtet var bra som i fjor. Etterpå gikk turen til Torgalmenningen der Kristin Halvorsen var hovedtaler.

Fra 1. maitoget i Bergen 2007.

av Kjell Sverre Aasheim

Pensjonistgruppa på tur.

På tur til Stord

Tysdag 19. juni var det invitert på tur for pensjonistane våre.

Denne gongen skulle turen gå til Stord. Vergudane viste seg frå si beste side denne dagen, så ved ankomst til fagforeininga sine lokalar i Sjøhuset, valte mange å nyta sola og sjøutsikten på terrassen.

Etter å ha fått servert kaffi og rundstykke, tok laget beina fatt og spaserte ein kort tur bort til Stord Maritime Museum. Her vart me omvist av Tore Lande Moe, som er konservator på museet. Han sat inne med mykje informasjon om historia til Leirvik. Blant anna kunne han fortelja at første salssuksessen på Leirvik var det Leirvik Sveis som hadde med bygging av stålbåtar på 30-40 fot, kalla «Dorry». Desse båtane vart bygde i lokala som vår fagforeining i dag har, Sjøhuset. For øvrig har Sjøhuset vore flytta to gonger før det vart plassert der det står i dag.

Me fekk elles også god informasjon om blant anna dei forskjellige krigshandlingane som skjedde under krigen rundt Leirvik Hamn. Me fekk også helsa på dugnadsgjengen ved museet, som er ein gjeng pensjonistar som har sett i stand ein imponerande samling av båtmotorar som er stilt ut.

Neste stopp på turen var gruvene på Litlabø. Dette var etter at ein hadde hatt ein liten svingom ned til det som tidlegare var Stord Verft, der dei no er i full gong med å byggja boreriggar som er tinga av Aker Drilling. Det vart også høve til å sjå den store aktiviteten som føregår med opphogging av gamle oljeplattformar og skip.

Ved ankomst Litlabø vart me møtt av Ivar Helleland. Han er ein av drivkreftene i «Venelaget for Gruva», og vaks sjølv opp på Litlabø og gjekk også i lære der. Dette gjorde til at han sit inne med svært mykje informasjon om gruvedrifta, og om livet der. Blant anna kunne han fortelja at i 1910 kom den første elektrikaren til Stord. Han vart kalla «Trollmannen».

Gruva hadde stort behov for straum, spesielt for drifta av heisen. Gruva bygde difor sitt eige kraftverk til dette på Børtveit, på vestsida av Stord. Kraftleidningar vart strekt derfrå og opp til Litlabø. Dette kraftverket har venelaget no fått overteke, og står no utstilt i heishuset på området, inkludert kontrollpanelet som for øvrig var av marmor.

Venelaget har også fått tak i fleire lokomotiv, både som tidlegare vart brukte i gruva, men også frå andre stadar. Dei er godt i gong med bygging av skinner til desse, slik at dei då kan frakta publikum inn i gruva med desse. Det var ekstra spanande at Ivar tidlegare jobba i gruva i lag med fleire nære slektningar av enkelte av våre pensjonistar.

Turen vart avslutta med ein betre middag på Fitjar Fjordhotell.

Gigantbygg i Arna er ferdig

Et av de største byggeprosjektene i Arna på mange år er nybygget til Køff Asko. Det er et samarbeidsprosjekt mellom tre av de store elektrobedriftene i Bergen, Siemens, Thunestvedt og Profitek.

I disse dager avsluttes et av de største byggeprosjektene som er bygget i Arna på mange år. Prosjektet jeg snakker om er Køff Asko, som flytter fra Midtun og inn til dette nye moderne bygget på industriområdet i Arnadalen. Bygget er totalt på nærmere 40 000 kvadratmeter, og rommer et administrasjonsbygg, store lagerlokaler med kjøletorg, fryserom, truck hall og lagerkontorer.

For å illustrere litt størrelsen på bygget, så tilsvarer det tre internasjonale fotballbaner. Elektrikerne på bygget har installert 8000 meter kabellister og kabelbroer, 165 000 meter svakstrøm og sterkstrømskabler, og 4075 lysarmaturer. Dette forteller litt om størrelsen på bygget.

Samarbeidsprosjekt

Elektroarbeidene har vært et samarbeidprosjekt mellom tre av de store elektrobedriftene i Bergen, Siemens, Thunestvedt og Profitek. Gunnar Røssland fra Siemens har vært produktivitetsleder for montørene på anlegget.

- Hvilke utfordringer står du overfor når tre bedrifter og så mange montører skal samarbeide med et så stort prosjekt?

- I et samarbeidsprosjekt mellom tre bedrifter og et gjennomsnitt på 30 montører og lærlinger vil det alltid være en del utfordringer. Det vil alltid være kulturforskjeller mellom firmaene, vi i Siemens er vant til å jobbe produktivitet på alle våres anlegg, mens de to andre bedriftene går på fastlønn.

- Skulle jeg hatt et tilsvarende anlegg en gang til, er det helt klart ting jeg ville gjort annerledes, spesielt i startfasen der det var en del rot.

- Men jeg er ganske klar på at så store prosjekter som det er snakk om her, må flere bedrifter gå sammen for å utføre jobben.

Lagersuksess

Elektroskandias anleggslager kan ikke Gunnar for rost nok.

- Dette har vært en medvirkende årsak til at det har vært minimalt med venting på utstyr. Dette har vært en suksess. Vi har bare brukt 7,5 måned fra vi startet med installasjonen og til vi var ferdige. Samtidig som vi vet at 80 prosent av jobben er gjort i arbeidshøyder fra 5 – 12 meter.

- Da blir det vel etterbetalt en god slump med penger til montører og lærlinger?

- Det er for tidlig å gå ut med en sum på det nåværende tidspunkt, men det ser veldig bra ut, avslutter den erfarne prosjektleder og akkordtaker Gunnar Røssland.

Lærlinger

Fredrik og Robin fra henholdsvis Siemens og Profitek er to av lærlingene som har jobbet på bygget under hele byggetiden.

- For oss passer det helt utmerket å jobbe her på bygget, siden vi begge er fra Arna, sier Robin. Begge er enige om at det er lærerikt å jobbe på store bygg, du kommer bort i det meste, ventilasjonsanlegg, kjøleanlegg og lysmaster.

Fra lagerhallen på Askobygget.

- Men av og til blir det litt ensformig når det blir mye kabeltrekking og stripsing, men det er vel en del av faget det og, konkluderer Fredrik.

Stortrives

Men begge stortrives på jobben og føler de får en god opplæring og oppfølging av montørene som de jobber sammen med. De syntes det er inspirerende å jobbe akkord:

- Vi står på og jobber hele dagen, derfor fortjener vi en god etterbetaling, sier de sympatiske guttene.

av Nils Gunnar Knutsen

Bildet under: Fredrik og Robin fra henholdsvis Siemens og Profitek er to av lærlingene som har jobbet på bygget under hele byggetiden.

KURS

Kurs fra studieutvalget i distriktet:

Studieutvalget i EL&IT distrikt Hordaland og Sogn og Fjordane har kjørt kurs både i data og tillitsvalgtopplæring i året som gikk. Det var kurs i Powerpoint på Sunnfjord hotell 22. – 23. mars med 14 deltakere. Forbundsskolen 6. – 9. mai på Augustin og Prinsesse Ragnhild med 27 deltakere, og tillitsvalgtkurs 16. -17. september på Fleichers hotell på Voss med 16 deltakere. Samme sted kjøres også et kurs i Excel 29. – 30. november.

Kursplan for 2008:

- **Vernekonferanse**
  6. og 7. mars. Fleichers hotell, Voss
- **Forbundsskolen**
  4. – 7. mai Prinsesse Ragnhild
- **Tillitsvalgtkurs**
  23. – 26. september. Sunnfjord hotell, Førde

Nærmere informasjon om kursene og påmelding kan fåes ved å kontakte Arthur Sjursen på telefon 97080865. Kurs og opphold er gratis for medlemmene. Det betales også stipend etter nærmere satser.

av Arne Nesheim

Det var en stor og aktiv samling av medlemmer som deltok på møtet i Florø. Her avrundes møtet utenfor Victoria Hotell i Florø.

Rundreise i Sogn og Fjordane

I midten av juni 2007 gjennomførte fagforeningens leder Ove Toska og fagforeningens valgte sekretær Arne Nesheim rundreise i Sogn og Fjordane.

Den 13. juni gikk turen til Florø der det ble avholdt møte på Victoria Hotell klokka15.30. Her var det godt fremmøte.

Senere på kvelden gikk turen videre til Førde og Sunnfjord Hotell der det ble avholdt møte for medlemmene der.

Dagen etter fortsatte turen til Måløy der det var møte på Norlandia. Måløy Hotell rett etter arbeidstid. Måløyværingene stilte mannsterke opp. Siste stopp på turen var Nordfjordeid. På dagsorden på møtene stod blant annet medlemsfordeler, tariffoppgjør, akkordarbeid, sosial dumping, og fagstolthet.

Noen av deltakerne på møtet i Måløy. Møtet ble holdt på Norlandia Måløy Hotell.

av Kjell Sverre Aasheim

Klubbesøk hjå ISS i Odda

Torsdag 14.desember 2006 var fagforeininga på arbeidsplassbesøk hjå klubben i ISS på Boliden i Odda. ISS er det som tidlegare var Aker Kværner Industrielt Vedlikehald. (AKIV).

Vidar Ullebust, klubbleiar ved ISS.

Vidar Ullebust har no teke på seg klubbleiarvervet, og han tok opp hansken etter Terje Handeland.

Vidar har vore medlem i EL&IT Forbundet sidan 2005. Før det har han ein variert historie i forhold til medlemskap.

Han starta som lærling på «Sinken» i Odda i 1983, og vart då medlem i Kjemisk. Etter læretida gjekk det ein del tid med til å tenestegjera i kongens klede.

Medlem i NEKF

Etter at militæret var unnagjort, tok Vidar til i Sunnhordland Elektro, og han vart då medlem i NEKF. Dette arbeidsforholdet skulle ikkje vara meir enn nokre få månadar, då han igjen tok til på «Sinken», i dag Boliden. Dette var i 1987, og medlemskapet i NEKF varte fram til 1994. I 1988 starta han opp med å gå «rundskift». På bakgrunn av arbeidsoppgåver og kompetanse vart dei som gjekk denne skiftordninga definert som teknisk personell. Dette førde då til at dei meldte seg ut av NEKF i 1994, og inn i Lederne.

EL&IT Klubben som var etablert på anlegget, kom etter ei tid på banen og hevda at arbeidsoppgåvene til skiftelektrikarane var innanfor LOK området, og kravde då forhandlingsretten til desse. Dette førde då til at det vart naturleg med ein overgong til EL&IT Forbundet, noko som skjedde i 2005.

Rundskift

Vidar har som sagt gått rundskift sidan 1988, og det er akkurat skiftordninga som er hovudtema med dette klubbesøket. Skiftordninga som er i dag medfører at 3 av 5 helgar går med til arbeid. Dette er etterkvart noko dei det gjeld ynskjer å få ei forandring på. Dette er ikkje ein type skiftordning som er vanleg å nytta innanfor LOK-området.

Frå tidlegare av, vart oppgåvene til skiftelektrikarane sett på som litt spesielle, og noko som var forbeholdt dei. Dei som gjekk på vanleg dagskift fekk ikkje ta del i dei same oppgåvene. Blant anna var skiftelektrikarane instruert personell på høgspenten.

I dag er dette heilt annleis. No får dei som går vanleg dagskift på ein mykje betre måte ta del i styringa av prosess og produksjonslinjer.

I skrivande stund er det sendt inn søknad om godkjenning på ei ny skiftordning til erstatning for dagens. Denne vil eventuelt gi dei det gjeld ei helg ekstra fri kvar skiftperiode.

av Kjell Sverre Aasheim

Klubbesøk hjå Vest Elektro på Fitjar Mekaniske

Onsdag 21. mars 2007 var fagforeininga på arbeidsplassbesøk hjå klubben i Vest Elektro på Fitjar Mekaniske i Fitjar.

bedrifta har den siste tida fått svært mykje arbeid, og det er difor hektisk aktivitet som føregår. Klubbleiar Frank Torvund tok med underteikna på ein omvisning om bord på prosjektet som for tida ligg på Fitjar Mekaniske, supplybåten Scandi Commander. Mykje arbeid er gjort, men mykje står også att. Det er om lag 25 personar i sving for Vest Elektro på båten, som etter planen skal på prøvetur i byrjinga av mai.

I tillegg har bedrifta også fått mykje arbeid på Bergen Yards. Der har dei for tida fullt opp med arbeid om bord på seismikkskipet Geo Celtic.

Dette er det første skipet av 3 like. Geo Celtic skal vera ferdig juli 2007.

Den store arbeidsmengda har ført til at bedrifta har vore nøydd til å leiga inn personell frå Polen. Klubbleiaren framhevar at dei er svært godt nøgde med kvaliteten på arbeidet dei polske hjelparane utfører.

Den unge bedrifta har hatt ei bratt kurve etter oppstarten for knappe fem år sidan. Stor ordrereserve og lyse utsikter gjer til at dei no er ute og søker etter fleire medarbeidarar til bedrifta.

Oppe, t.h.:Mange endar å kopla om bord.

Klubbleiar Frank Torvund og Ole Heine Haukeland ved Vest Elektro.

AFP og pensjons-reforma

Fråsegn samrøystes vedteke på Elektroarbeidernes fagforening sitt representantskapsmøte 12. oktober 2007:

Avtalefesta pensjon har kome på plass gjennom trepartsforhandlingar mellom arbeidstakarane, arbeidsgjevarane og styresmaktene gjennom fleire tariffoppgjer. For å få den på plass har me som arbeidstakarar i trepartsforhandlingane betalt vår tredjedel av den kaka. Dette har me gjort ved at me ikkje har teke ut så store tillegg som me kunna. Me har spara til tidlegpensjon gjennom lønnsoppgjeret ved at me har fått på plass AFP.

Pensjonsreforma er no vedteke gjennom eit bredt forlik i Stortinget. Det paradoksale er at dei som vedtok reforma ikkje sjølv vert omfatta av ho. Framtidas pensjonar er med andre ord ikkje til å leva av for ein stortingsmann. Me vil på ingen måte godta svekkingar i AFP etter at pensjonsreforma no er vedteke.

Det var ein klar føresetnad for EL&IT forbundet gjennom LO kongressen sitt vedtak at AFP skulle vidareførast på dagens nivå. Her vil me ikkje vika ein tomme.

AFP-ordninga slik den står fram i dag er eit av dei beste eksempla på eit vellukka samarbeid mellom styresmakter, arbeidstakarar og arbeidsgjevarar. Dette er det all grunn til å føre vidare.

- Me krev at skattereglane kring dagens AFP ordning vert vidareført.
- Me krev at dagens finansieringsmodell vert vidareført, der også staten og arbeidsgjevarane bidreg.
- Me krev at AFP-ordninga skal gje ein reell mogelegheit til å gå av ved fylte 62 år med minimum ytingar på dagens nivå.

Fagforeningsstyret besøkte EU-parlamentet i Brussel

Styret i fagforeningen gjennomførte et vellykket besøk i Belgias hovedstad Brussel 9 – 12 september. Delegasjonen startet med å besøke LOs Brusselkontor. Deretter gikk turen til EU parlamentet der det var avtalt møte med en representant for den sosialdemokratiske fløyen for den danske EU-delegasjonen. Det ble også en omvisning i parlamentssalen. På turens siste dag var det besøk hos den norske EU delegasjonen, www.eu-norge.org og en presentasjon om vestnorsk Brusselkontor, www.west-norway.no

Fagforeningsstyret på besøk hos LO sitt Brusselkontor.

Mellomoppgjøret preget sommerens klubblederko

Det har blitt avholdt to klubblederkonferanser i sommer, 10. mai og 27. august. Dette er viktige samlinger for gjensidig orientering, både fra fagforeningen sin side men også klubbene imellom. Ikke uventet var det mellomoppgjøret som preget sommerens klubblederkonferanser. Men det går tregt med å få sluttført de lokale forhandlingene, og lønnsnivået er heller ikke der det burde være.

Arne Nesheim

fagforeningens leder Ove Toska åpnet konferansen 10. mai med å informere om at Åge Blummenfelt nå er ansatt som organisasjonssekretær i fagforeningen.

Ove orienterte så om resultatet fra forhandlingene i mellomoppgjøret som ga kr 5,97 for fagarbeider sentralt, herav 2,50 fra 1. april. 100% overtidstillegget blir nå 197,08.

-Det er naturlig at det gies noe lokalt på den enkelte bedrift i tillegg til det som er gitt sentralt, sa Ove. Mange bedrifter søker etter folk og må sprenge 3E avtalen for å få fatt i dem. Hvis nyansatte får høyere lønn skal andre også ha det.

Jan Henrik Larsen viste til utviklingen som har vært på servicelønna. Han påpekte at Sentralbanksjef Svein Gjerdrem sier det nå er lønnstakernes tur og han spår 3 fete år. Gjennomsnittlig årslønn i 2006 i Norge var 360 000 uten overtid, en økning på 15 500 fra året før.

To bedrifter var allerede ferdige med forhandlingene og har fått fra 182 kr. timen og oppover. Konferansen sluttet seg til at det burde være et nivå å komme over.

Det ble også orientert om forberedelsene til tariffoppgjøret 2008, forbundets vervedag 15. mai, arbeidssituasjonen og ansettelser, og rekruttering til fagprøvenemndene.

Mens det møtte 27 tillitsvalgte fra 22 klubber til konferansen i mai, møtte det hele 35 tillitsvalgte til klubblederkonferansen 27. august. Dette frammøte sa også fagforeningslederen seg godt fornøyd med da han ønsket velkommen.

Mange av klubbene holdt da på med lokale forhandlinger eller var nettopp ferdig med forhandlingene. Hovedfokus på møte ble derfor å finne ut hva som er skjedd i de forskjellige bedriftene. Det ble derfor tatt en runde der alle de tillitsvalgte fortalte om hvordan forhandlingene var gjennomført. Det ble understreket at lønnen det ble referert til skulle være uten fagarbeidertillegget i 3C.

Som så ofte før ble det fra fagforeningen spurt om det var skrevet protokoller på avtalene. Det ble påpekt at dersom det ikke finnes korrekte protokoller kan bedriftene hevde at avtalene ikke er tarifferte og fjerne tilleggene i neste omgang.

Noen av statusrapportene fra klubbene 27. august

- Har ikke fått til noe i de lokale forhandlingene. Nivået i dag er fra 155,06 til 165,06. Klubben har derfor bestemt seg for å ta i bruk akkordarbeide.
- Er ferdig med forhandlingene, resultat 9 til 11 kroner inklusiv sentralt tillegg. Nivået i dag er fra 180 til 185
- Ingen forhandlinger på 3E. 168,06 til 180.
- Er ferdig med forhandlingene. Har fått fra 15–5. Nivået i dag er fra 182 til 188.
- Klubben har bedt om forhandlinger. De har krevd 200. Nivået i dag er kr.173
- Klubben er ferdige med forhandlingene. Har fått sentralt tillegg + 2,50. Klubben er fornøyd. Nivået i dag er 166 til 186 – fagtillegg
- Sentralt + 2,31. Nivået i dag er kr 183,77
- Har hatt 2 forhandlingsmøter. Kravet er kr. 20 for de laveste. I dag er nivået fra 165 til 188.
- Har stilt krav. Har fått tilbud 5 prosent på faktisk lønn inklusiv sentralt tillegg. Dette utgjør 7 – 8 kroner. 163 på bunn i dag.
- Klubben har levert krav på 10 kroner. Per i dag er nivået fra 164 til 181.
- Klubben er ferdig med forhandlingene. De har fått fra 2 til 5 i tillegg til det sentrale. Nivået i dag er fra 172,56 til 184,56
- Klubben er ferdig med forhandlingene. Nivået i dag 167 – 174.+ Fagtillegg. I tillegg har de fått 1 fridag mellom jul og nyttår
- Klubben er ikke ferdig med forhandlingene. Nivået i dag er 170 til 215.
- Klubben er ferdig med forhandlinger.

nferanser

De har fått fra 12 til 20 kr. Nivået er 182 til 198. Bunn ble løftet mest

- Klubben er ferdig med forhandlingene. Har ikke fått noe generelt tillegg. Bunn er hevet. Snitt er nå 179. Stor spredning på nivået
- Klubben er ferdig med forhandlingene. Kr. 3 i lokalt tilegg. Nivået i deg er kr. 185 + fagtillegg.
- Er Ikke ferdig med forhandlingene. Lønnen i dag 172 til 179
- Forhandlingene er ferdig. Klubbene har konsentrert seg om å løfte bunnen. Tillegg lokalt fra 2,82 til 4,53. Nivået i dag er kr. 182.
- Klubben har ikke startet forhandlinger. Nivået i dag er 167 til 175
- Klubben har startet forhandlingene, men ikke er ikke ferdige. Nivået i dag er 169 til 191.
- Er ferdig med forhandlingene. De har fått kr 5 lokalt, Nivået er 171 til 185.
- Er ferdig med forhandlingene. For servise kr 181,06
- Klubben har ikke hatt forhandlinger. Lønnen i dag er kr. 160.
- Klubben er ferdig med de lokale forhandlingene. De har fått kr. 3,03 lokalt. Nivået i dag er 174, 15 til 186,15.
- Klubb og bedrift har hatt samtaler men ikke startet forhandlinger. Flat tariff for de som nettopp har begynt 148,06. Ellers er nivået fra 164 – 199.
- Har ikke startet forhandlinger. Nivået i dag er 160 til 179
- Klubben er ferdig med forhandlingene. Nivået er kr. 182 for alle
- Har hatt flere forhandlingsmøter, men er ikke kommet i mål. Har reist krav fra 195 til 200. Nivået i dag er fra 167 og oppover.
- Klubben er i forhandlinger nå. Nivået i dag er fra 169 til 179
- Har bedt om forhandlingsmøte. Nivået i dag er 175 til 182. Klubben vil opp 5 til 6 kr.

av Arne Nesheim, Åge Blummenfelt og Erik Grytdal

Nei til tariffavtale for vikarbyråene på klubblederkonferansen 26. november

På klubblederkonferansen 26. november er et viktig tema holdningen til tariffavtale med vikarbyråene. Forslaget til uttalelse som også ble fremmet på Landstariffkonferansen vil danne utgangspunktet for en nærmere orientering om dette spørsmålet. Videre vil det bli orientert om hvordan arbeidet fram mot konferansen som skal ta stilling til spørsmålet vil bli lagt opp. Vi gjengir uttalelsen her:

Uttalelse: Nei til tariffavtale med vikarbyrå.

I forlengelsen av debatten etter at §16.12 kom inn i tariffavtalen ved oppgjøret i 2006, har det fra forbundets ledelse vært søkt støtte for å opprette tariffavtale med vikarbyråene.

Elektroarbeidernes Fagforening Hordaland, Sogn og Fjordane har to ganger registrert dette. Første gang på slutten av 2006 ved at det kom en henvendelse til oss fra Forbundets forhandlingsavdeling om å opprette tariffavtale med Rent, og senere på våren 2007 da Installasjonsutvalget hadde dette til behandling i sitt møte.

Ved begge disse anledninger har styret i vår fagforening reagert svært negativt på dette, og denne negative reaksjonen er overbrakt forbundets ledelse.

Denne klare negative holdningen har ikke endret seg og vi er sterkt imot å gi vikarbyråene tariffavtale. Vår motstand baserer seg på følgende forhold:

* dette vil legalisere vikarbyråene sin virksomhet i installasjonsbransjen ytterligere, og kunne medføre at framtidige ansettelser vil være i vikarbyrå og ikke i installasjonsbedriftene

* dette vil bryte helt med våre fagforeningers og forbunds historiske linje på dette området

* FKE§12.1 vil undergraves. Forskriften sier klart at montørene "… skal stå under faglig ledelse av den som forestår arbeidet og være ansatt i samme virksomhet".

* På sikt vil dette medføre ytterligere forskjeller i elektrobransjen og medvirke til en mer uoversiktlig bransje.

Vi foreslår å avvise forbundets ønske om å åpne for å opprette tariffavtale med vikarbyrå.

av Ole Erik Thingnes

Endeleg riktig overenskomst

EL&IT-Forbundet og Fellesforbundet har medlemmar innan mange av dei same bedriftene, og delvis innan same fagfelt. INC Vedlikehald er ei vedlikehaldsbedrift knytta opp mot Elkem Bremanger i Svelgen, med ei underavdeling på Fjordbase i Florø.

Joar Årøen.

Denne bedrifta husar nettopp fleire fagfelt og har tidlegare hatt alle organisert under Fellesforbundets fane. Bedrifta har i dag omlag 60 tilsette, 40 på mekanisk, 12 på elektro og 8 i administrasjonen.

I februar 2002 vart vedlikehaldsavdelinga outsourca frå Elkem. Dei byrja å ta ein del reiseoppdrag, og andre oppdrag utanfor sitt opphavelege virkeområde og gjorde seg etter kvart ei oppfatting av at Fellesforbundet sine løns- og arbeidsvilkår (tariffar) ikkje nådde opp samanlikna med dei vilkåra elektrikarane i marknaden generelt låg på. Klubben starta då arbeidet med å gjennomgå EL&IT- Forbundet sine vilkår kontra Fellesforbundet, og konkluderte med at ein overgang til EL&IT ville gagne både medlemmane og bedrifta. Leiinga ved bedrifta såg at skulle dei vere konkurransedyktige i arbeidsmarknaden framover, måtte dei ha gode løns- og arbeidsvilkår.

Etter å ha kontakta Elektroarbeidernes Fagforeining starta arbeidet med å overføre medlemmane på elektroavdelinga over til EL&IT-Forbundet. Bedrifta var allereie Nelfomedlem og autorisert installatør, og stilte seg positive til å opprette ein ny tariffavtale på bedrifta.

Overgangen gjekk ikkje heilt knirkefritt, og her kunne EL&IT gått endå hardare på Fellesforbundet for å få på plass ei avklaring so fort saka var klar frå klubben, tykkjer Grindheim.

Leiinga fekk seg etter kvart eit par overraskelser når LOK avtalen vart gjort gjeldande, og lønskrav kom på bordet. Dette resulterte i at bedrifta måtte oppjustere satsane ut mot kunde.

I styret for EL&IT-klubben sit leiar/kasserar Øvind Grindheim, nestleiar/sekretær Joar Årøen og verneombod Frank Midtbø. Tidlegare forhandla bedriftsklubben for heile medlemsmassen, men no forhandlar EL&IT for sine medlemmar og Fellesforbundet for sine. Dette var problematisk i ein overgangsfase seier Grindheim, men det har gått seg litt til etter kvart. For EL&IT medlemmane har det vist seg å vere lettare å forhandle med bedrifta etter overgangen, då ei lønsauke kun omhandlar 12-14 personar kontra 50-60 før. Med ein organisasjonsprosent på hundre for vårt fagfelt, og eit gjennomsnitt på nittiåtte prosent for bedrifta generelt, skulle dei tilsette vere godt skodd for framtida.

Alt i alt er vi svært nøgde med å vere komen over på rette overenskomsten. Det vart litt oppheita mellom elektrikarane og mekanikarane då det vart klart at ein ikkje lenger skulle stå samla, men det har gått seg til, seier klubbleiaren.

av Stein Mehren

Jeg er middelklassen

Av Stein Mehren. Fra «Den siste ildlender»

Jeg er middelklassen, den fortapte sønn av sønner
Strukket på sin pinebenk mellom klasser som
lever troskyldige som dyr.

Jeg er middelklassen, den som vet hva klasse er.
Jeg har oppfunnet og skrevet historien
og det som ikke jeg har beskrevet det finnes ikke.
Jeg tilber en overklasse som overser og
forakter meg.
Jeg proletariserer meg ned til en arbeiderklasse
som ler av meg og gjennomskuer mine
klossete kjærtegn.
Jeg har også beskrevet alle kjærtegn,
mine beskrivelser er beskyldninger begrunnet i
klasse, barndom og kjønn.

Jeg er middelklassen. Jeg skapte passet og arkivet
museet, toalettet og maktfordelingens labyrinter.
For å beskytte meg mot fristelser jeg aldri falt for.
Hva skapte overklassen? Keisere
generaler golfspillere
Mennesker som lever seg ut i sine lidenskapers sol
så ubevisste at de betrakter seg selv som
ren natur.
Hva skapte arbeiderklassen. Ammer.
Og Jesus Kristus.

Jeg er middelklassen.
Jeg oppfant friheten, lenket til den ufrihet jeg
beskriver frihetens vilkår i.
Alle mine begreper er nett jeg vikler
fornuften inn i
Hver annen tanke, en mistanke der jeg gjør meg
liten for å slippe inn
og enda mindre for å slippe ut igjen
Se de andre klassene besvare livets
spørsmål med liv
Overklassen, nasale rovdyr som lever som om
de er frie
Arbeiderklassen, flokkdyr som lever som
de er ufrie
De ifører seg kommunismens og fascismens klær
og tror de skal slippe unna som noe annet enn
seg selv.

Jeg er middelklassen, jeg skapte
kommunismen og fascismen
Jeg skapte også ideologianalysen av dem
Isme for isme stiller jeg enhver til regnskap for de
forbrytelser jeg lot andre begå,
lokket av tanker jeg først tenkte.
Jeg skapte revolusjonen …og konsentrasjonsleiren
Jeg sprengte erkjennelsens grenser og oppfant
deretter piggtråden.
Hva skapte de, klassene over og under meg
Dansetrinnene, selskapslekene, gleden.
Et stort flir som tryllebinder tiden og utsletter
begreper.
Latter. Det eneste fenomen som historien ikke
kan fordøye
Saturnalienes og karnevalenes dionysiske latter
Er det meg de ler av. De finner alltid noe å le av.
Latter spruter ut av dem.

Jeg er middelklassen. Jeg ler aldri. Jeg skrev
latterens historie. Da lo jeg
Jeg er arbeiderklassens klovn, kongenes narr.
Jeg er den ene, som forakter ensomhet,
jeg avskyr massene og skapte allmannamøtet,
resolusjonen og seminaret
Jeg er fornuften, tidens ånd som trommer
i alle språk
Og det som språket ikke nevner, det finnes ikke til
Overalt sperrer jeg de levende inn i begreper:
Keisere, frelsere, arbeidere og konger.

Jeg er middelklassen. Språkets herre. De lidendes
og sorgløses troløse elsker
Så hør meg, ja hør meg ennu en gang forlate
meg selv
Gå under i alle og gjenoppstå som konge av intet
ved til enhver utid å fortelle andre hvem disse
andre til enhver tid kunne vært, burde være og
virkelig er

Fornuftige vedtak

Årsmøtet i EL&IT, distrikt Hordaland Sogn og Fjordane ble avholdt i kjelleren på Terminus Hotell i Bergen, fredag 20. april 2007. Der ble det vedtatt å redusere litt av dobbeltarbeidet som distriktet medfører.

Grunnen til at møtet ble avholdt på Terminus og ikke i Folkets hus som vanlig, var at EL&IT-forbundet hadde iverksatt boikott av Scandickjeden i januar 2007 fordi noen Cubanske gjester, som et ledd i USAs Cubapolitikk, hadde blitt nektet å bo på Edderkoppen hotell i Oslo. Det var totalt 38 til stede på møtet.

Distriktets leder Reidar Sekkingstad åpnet møtet og ønsket alle velkommen. I innledningen kom han inn på livet i Kalfaret, og en prosess over flere år med omlegging, oppsigelser etc. Innkalling og dagsorden ble godkjent. Atle Rasmussen og Morten Bildøy ble valgt til dirigenter.

Beretninger

Beretningen ble fremlagt av distriktets sekretær Svein Arild Dale.

Karsten Bøe kommenterte at LOK oppgjøret 2006 ikke gikk til mekling, man ble faktisk enig på egen hånd. Jon Kristian Viken understreket at Baksås heter Jon Fredrik og ikke Jon Kristian.

Stein Erik Olsen forsvarte Telenor sine aktiviteter i Bangladesh. Ove Toska viste til at man har oppfordret til at Telenor selger seg ned i Grameen Phone i Bangladesh. -Vi er for nasjonal styring i Norge og da bør vi og være for nasjonal styring i Bangladesh, sa han.

Beretningen ble vedtatt med at de to kommenterte feilene ble tatt inn.

Årsberetningen til studieutvalget som var delt ut på møtet ble godkjent.

Regnskap og budsjett

Åge Blummenfelt la frem regnskap og budsjett for siste gang som kasserer, siden han ikke stilte til gjenvalg. Terje Davidsen som sitter i kontrollkomiteen, påpekte at kassereren har hatt god innsikt og ryddighet i regnskapet og at samarbeidet mellom kontrollkomiteen og kassereren har vært godt. Salens applaus bekreftet at flere var enige i et slikt syn.

Regnskapet ble vedtatt, og etter en liten pause ble budsjett for 2007 lagt frem, og enstemmig vedtatt uten debatt. Blummenfelt fikk nok en applaus.

Redusert møteaktivitet? - første forsøk

Sekkingstad innledet om forslagene om organisering av distriktet og vedtekter.

-Det er en målsetting å få vedtekter vedtatt på halvårsmøtet 2007, sa han, og håpte at forsamlingen kom med gode innspill til styret.

Olsen stilte spørsmål om det foreligger et konkret forslag eller ikke.

Svein Eivind Solheim viste til at AU og styret foreslår viktige endringer og at årsmøtet bør ha en mening om at dette er veien å gå.

Blummenfelt sa at det ikke er vedtektsfestet å ha et arbeidsutvalg og at det er opp til styret normalt å bestemme noe slikt.

Astrid Skare viste til at hun for eksempel hadde stemt mot forslaget om å redusere størrelsen på representantskapet.

Arild Horsevik sa at representantskapet har blitt redusert med tiden, men mange av de samme fjesene går igjen. Han mente det var en fallitterklæring at vi ikke får inn nye. Og hva skjer med yrkesskader?

Arne Nesheim stilte spørsmål om hva som skjedde 19. mars i styremøtet og om styret hadde vedtatt å legge frem dette forslaget etter ikke.

Sekkingstad svarte at yrkesskader fortsatt var tenkt ivaretatt av distriktet. Han sa videre at man hadde tenkt å gjøre vedtak den 19. mars, men kom ikke så langt og bestemte da å ikke legge det frem for vedtak, men ønsker fortsatt å få innspill.

Ove Toska viste til at det har vært en tøff tid med omorganisering, og vi har skjøvet foran oss en diskusjon om distriktets rolle. Distriktet bør derfor tones ned til å bli et samarbeidsorgan som begrenser dobbeltarbeidet. Elektroarbeidernes Fagforening har 55% av medlemmene i distriktet og må få lov å ha mening om hvordan det skal utvikles uten at det blir vist til kjøttvekta som et negativt ord. Sakene som medlemmene er opptatt av diskuteres i fagforeningene og klubbene. Vi har laget et organ som skal være overordnet men som ikke tar opp det medlemmene er opptatt av.

Skare viste til at hun hadde brukt ordet kjøttvekt med negativt fortegn Når vi nå har et distrikt må vi gjøre det beste ut av det, og sette saker på dagsorden selv. Hun etterlyste videre å ha med jenter.

Blummenfelt var enig i at det var opp til oss hva vi setter på dagsorden, men det er ikke kommet noen forslag til årsmøtet. Kun styret har fremmet forslag til saker på dagsorden. Distriktet har utspilt sin rolle som debattorgan for saker som medlemmene er opptatt av.

Hildegunn Øvretveit mente det var feil å utelate en stor gruppe som Telenormiljøet.

Gunnar Huse mente at reduksjon av AU kan være OK, men å redusere representantskapet er feil vei å gå. Kanskje vi må synliggjøre hva som skjer i distriktet med å sende ut referater etc til klubbene?

av Arne Nesheim

etter to forsøk

Fra dirigentbordet på årsmøtet i distriktet, siste regnskapsfremlegging.

Sekkingstad hadde ordet til oppsummering. De fleste fagforeningene er representert i styret i distriktet og må selv være ansvarlig for å få ut informasjon til klubbene. Han sa videre at det var greit å få innspill som kan taes med videre i arbeidet i styret og AU som vi ikke skal ha og satser på å ha et forslag til vedtak i halvårsmøtet 2007.

Dirigentene foreslo å ta saken til orientering. Toska foreslo at det fremlagte forslag og diskusjonene taes til etterretning. Olsen menet det ikke kunne taes til etterretning.

Toska påpekte at det taes til etterretning ved at forslagene taes med i arbeidet frem mot halvårsmøtet da det skal gjøres vedtak.

Blummenfelt foreslo at det måte stemmes over det. Det ble gjort. Det ble stemt over om saken skulle taes til etterretning eller orientering. Etterretning fikk flest stemmer og saken ble dermed tatt til etterretning mot 13 stemmer.

Valg

Etter lunsjpausen la Viken fram valgkomiteens innstilling. Han orienterte om at innstillingen forutsatte at forslaget som ble tatt til etterretning, ville bli vedtatt. Han påpekte at vi ikke bare kan utvide styret, for da går vi på tvers av målet om å redusere størrelsen på styret. Landsstyremedlemmer velges for ett år, mens Forbundsstyret velges for fire år. Da blir det litt vanskelig å bestemme hvor lenge den enkelte skal velges for. Alle som bytter posisjon i styret er på valg nå, og valgkomiteen mener man da kan velges for to år. Jakko Lintunen foreslåes som leder i ungdomsutvalget etter å ha fungert som leder i mesteparten av siste periode.

Olsen foreslo at de som er valgt til neste år må sitte til neste år. Han etterlyste også

kvinnerepresentasjon i styret. Vi kan ikke som et distrikt selv om det er 90 prosent menn la være å foreslå en kvinne inn i styret, mente han.

Jan Henrik Larsen mente at det burde vært kvinne i styret og hvis det har vært foreslått kvinner som valgkomiteen har oversett må de få kjeft, men fagforeningene fortjener kjeft om ikke de har sendt inn forslag.

Larsen opplyste videre at han ønsker å være vara til representantskapet i LO i Bergen og Omland, og foreslo seg selv som tredje vara der.

Han oppfordret også representantene fra Energiforeningen til oftere å stille opp der, for om høyrekreftene kommer til makten etter kommunevalget vil e-verket bli solgt.

Toska mente vi var kommet litt skjevt ut med hensyn til forslaget tidligere på dagen. Det var oppfattet tidligere at forslaget skulle vedtaes med unntak av at representantskapet skulle man bruke lengre tid på å forandre. Nå blir det da en vanskelig situasjon for valget, påpekte Toska. Valgkomiteen har fått misvisende signaler

Gunnar Huse viste til at vi har gitt valgkomiteen et problem og at det er fem på valg egentlig. Vi kan ikke ta Astrid ut av et styre da hun er valgt for to år i fjor.

Jan Henrik foreslo til forretningsorden at møtet burde ta en pause slik at styret kunne avklare situasjonen. Dette forslaget fikk tilslutning og møtet tok 40 minutters pause.

Styret hadde så særmøte og det er ikke på sin plass å gjengi detaljert det som ble diskutert der. Men det ble flertall for å spørre årsmøtet om man kunne få ta opp igjen forslaget om "oppgaver distriktsorganisering", og innstillingen fra styremøtet som skulle vært sendt ut til årsmøtet.

Sekkingstad orienterte årsmøtet om dette. -Det har vært en del versjoner og styret er enige om at det har vært noen misforståelser som beklages sterkt, sa han. Mot fire stemmer ble det vedtatt å åpne saken igjen.

Redusert møteaktivitet? - andre forsøk

Innstillingen fra styret til «Oppgaver distriktsorganisering» ble så vist frem på skjermen.

Olsen mente punkt 4 måtte avvises fordi det binder og hindrer kvinner i styret.

Toska mente forslaget ikke hindret kvinnerepresentasjon, og viste til at Astrid Skare som første vara som oftest ville bli innkalt til møtene.

Olsen mente fortsatt at man må være landsstyrerepresentant for å sitte i distriktets styre, og at det er begrensende.

Horsevik stilte seg tvilende til at pkt 5

Deltakere på årsmøtet i EL&IT distrikt Hordaland, Sogn og Fjordane.

og 9 kan vedtaes på halvårsmøtet. Blummenfelt mente det burde kunne vedtaes på halvårsmøte i alle fall når årsmøtet har bestemt det.

Dale sa at ny fordelingsnøkkel kan bestemmes på et halvårsmøte som årsmøte, og det samme med delegering av saker.

Olsens forslag om at punkt fire ikke skal taes opp ble tatt opp til votering, fikk 8 stemmer og falt. Innstillingen (1,2,3) fra styret ble så tatt opp til votering og enstemmig vedtatt.

Og valg igjen

Så gikk møtet tilbake til punktet valg igjen, og valgkomiteens forslag ble nå vedtatt, med tillegg av at Jan Henrik Larsen ble valgt som første vara og Hildegunn Øvretveit som tredje vara til representantskapet for LO i Bergen og Omland. Begge etter benkeforslag fra Hildegunn Øvretveit.

Svein Eivind Solheim Relacon ble valgt som leder og Svein Davidsen BKK ble valgt som nestleder i distriktsstyret. Reidar Sekkingstad ble valgt som kasserer.

Valgkomiteen ble foreslått gjenvalgt med unntak av Horsevik. Ragnar Andenes ble hans etterfølger etter forslag fra Huse.

Reidar Sekkingstad fikk ordet til avslutning og takket for sin tid som leder i distriktet, og takket de som gikk ut av styret.

Så holdt den nye lederen Svein Eivind Solheim sin tiltredelsesavtale. Han takket for tilliten og håpet at alle ville bidra til at distriktet blir bedre frem mot halvårsmøte.

Å ivareta arbeidsgiverfunksjonen er at nytt ansvar som han tar på seg med stor ydmykhet og vil prøve å arbeide godt sammen med styret. Han håpte også på god dialog med de som er ansatt. Samtidig presiserte han at han neppe ville være to dager fast i Kalfaret. I det møtet løste seg opp takket Ove Toska Reidar Sekkingstad for jobben han har gjort i to år som leder av distriktet.

Forslaget: oppgaver distriktsorganisering

Arbeidsutvalget har sett på distriktet sin organisering og arbeidsoppgaver. AU har kommet frem til at distriktet bør utvikles til å bli et samarbeidsorgan for EL&IT-forbundet sine organisasjonsledd og medlemmer innenfor distrikt Hordaland, Sogn og Fjordane sitt geografiske område. Formålet er å unngå dobbeltarbeid, unødig møtevirksomhet og belastning på tillitsvalgte.

1. Dette medfører ikke endring av administrasjon i distriktet.
2. Distriktet beholder oppgaver som studievirksomhet, samt betjening av yrkeskader, oppsigelse og arbeidsrettssaker
3. Betjeningsansvar for klubber eller medlemmer som er direkte tilsluttet gjøres av distriktssekretærene som i dag
4. Distriktets styre består av Landsstyrerepresentanter + ungdomsrepresentant med personlig vara. Blant disse velges leder, nestleder, sekretær, kasserer og studieleder. Vara utgjøres av vara til LS og møter kun ved forfall.
5. Representantskapet reduseres. Ny fordelingsnøkkel 1 per 200 samt 2 representanter fra klubber og medlemmer som er direkte tilsluttet.
6. Styret møtes etter behov minimum 4 ganger i året.
7. Det etableres ikke AU. Leder og nestleder utøver det daglige arbeidsgiveransvar.
8. Leder fortsetter på 40 prosent stilling (frikjøp).
9. Distriktet vil søke å overføre oppgaver til fagforeninger, landsomfattende klubber og landsomfattende fagforeninger. Overføring av oppgaver kan på sikt føre til overføring av økonomi gjennom vedtak i representantskapet.
10. Fagforeninger, landsomfattende klubber, Landsomfattende fagforeninger, er likestilt i forhold til økonomi, medlemsbetjening og tariffarbeid. Klubber som hører inn under fagforening skal betjenes der.

Styrets innstilling var slik:

1) Pkt. 1, 2,3, 8 og 10 medfører ingen eller små endringar i høve til dagens organisering og styret innstiller på at det vert vedteke på årsmøte.

2) Pkt. 4, 6 og 7 medfører endringar i høve til dagens organisering. Styret innstiller på at desse vert vedteke på årsmøte.

3) Styret støttar intensjonen i pkt. 5 og 9 og det nye styret jobbar vidare med desse mot ½ årsmøte.

DISTRIBUERT AV POSTEN NORGE
NORGE P.P.

B Returadresse:
Kalfarvei 71
5018 Bergen

ELEKTROARBEIDERNES FAGFORENING HORDALAND, SOGN OG FJORDANE

STYRET

Leder
Ove G. Toska, Sønnico Installasjon A/S, Bergen

Nestleder
Kristian Pedersen, Aker Kværner Elektro A/S, Stord

Sekretær
Arne Nesheim YIT Building Systems A/S, Bergen

Kasserer
Atle Rasmussen, Aker Kværner Elektro A/S,Bergen

Styremedlem
Svein Arild Dale, Havyard Electro A/S, Leirvik i Sogn

Styremedlem
Karsten Bøe, Aibel A/S, Bergen

Styremedlem
Karsten Eriksen, S.E.A A/S, Austevoll

Styremedlem
Oddbjørn Kroka, Asator A/S, Stord

Styremedlem
Tore Sunde, YIT Building Systems A/S, Nordfjordeid

1. vara
Remi Unnvik, Installatør Håkon Olsen, Askøy

2. vara
Ole Erik Thingnes, NBN Elektro A/S, Florø

3. vara
Atle Turøy, Aker Kværner Elektro A/S, Stord

Organisasjonssekretær
Kjell Sverre Aasheim

Organisasjonssekretær
Åge Blummenfelt

Distriktssekretær
Jan Henrik Larsen

ARBEIDSUTVALGET:

Ove Toska, Sønnico A/S, Bergen
Kristian Pedersen, Aker Kværner Elektro, Stord
Arne Nesheim, YIT Building Systems A/S, Bergen
Atle Rasmussen, Aker Kværner Elektro A/S,Bergen
Kjell Sverre Aasheim
Jan Henrik Larsen
Åge Blummenfelt

ADMINISTRASJONEN BERGEN

Kalfarvei 71
5018 Bergen

Telefon 55 55 36 60
Telefaks 55 55 36 61

Distriktssekretær
Jan Henrik Larsen

Organisasjonssekretær
Åge Blummenfelt

Kontorsekretær
Vigdis Røyrvik

Kontorsekretær
Le Hang Nguyen

ADMINISTRASJONEN STORD

Hamnegata 18
postboks 49, 5401 Stord

Telefon 53 41 41 55
Telefaks 53 41 44 17

Organisasjonssekretær
Kjell Sverre Aasheim

Kontorsekretær
Elin Risnes

FAGUTDANNINGSUTVALGET

Leder	Nils Gunnar Knutsen, Profitek, Bergen
Medlem	Torgeir Hammerstad, Sønnico Installasjon A/S, Bergen
Medlem	Jarl Ruland, Aker Kværner Elektro, Bergen
Medlem	Eilert Sundt, Knut Knutsen A/S, Bergen
Medlem	Remi Unnvik, Inst. Håkon Olsen, Askøy
Medlem	Jon Kr. Viken, YIT Building Systems A/S, Bg.
Medlem	Inge Øpstad, Aker Kværner Elektro, Stord

MEDIAUTVALGET

Leder	Erik Grytdal, YIT Building Systems A/S, Bg.
Medlem	Åge Blummenfelt, organisasjonssekretær
Medlem	Nils Gunnar Knutsen, Profitek, Bergen
Medlem	Arne Nesheim, YIT Building Systems A/S, Bg.
Medlem	Kr. Pedersen, Aker Kværner El. A/S, Stord
Medlem	Ole Erik Thingnes, NBN El.A/S, Florø

SKIPS- OG OLJEUTVALGET

Leder	Atle Rasmussen, Aker Kværner El., Bergen
Medlem	Karsten Bøe, Aibel A/S, Bergen
Medlem	Kristian Tollaksen, Asator A/S, Stord
Medlem	Trond Karlsen, Sønnico Installasjon A/S, Bg.
Medlem	Atle Turøy, Aker Kværner Elektro A/S, Stord
Medlem	Oddbjørn Kroka, Asator A/S, Stord
Medlem	Karsten Eriksen, Scandinavian Electric Austevoll A/S, Austevoll
Medlem	Svein Arild Dale, Havyard Electro A/S, Leirvik i Sogn
Medlem	Kristian Pedersen, Aker Kværner El., Stord
Medlem	Sveinung Rasmussen, Aibel A/S, Bergen

STUDIEUTVALGET

Leder	Inge Øpstad, Aker Kværner El., A/S, Stord
Medlem	Åge Blummenfelt, organisasjonssekretær
Medlem	Kurt Nes, Asator A/S, Stord
Medlem	Paul Raunholm, Aker Kværner El. A/S, Stord
Medlem	Halvard Veseth, M. Thunestvedt A/S, Bergen

TARIFFUTVALG

Leder	Ove Toska, Sønnico Installasjon, Bergen
Medlem	Terje Bratland, Sønnico Installasjon, Bergen
Medlem	Gunnar Røssland, Siemens, Bergen
Medlem	Henning Seljestokken, Sønnico Inst., Florø
Medlem	Håvard Stølen, YIT Building Systems A/S, Bg.

BUDSJETTKOMITE

Leder	Ove Toska, Sønnico Installasjon A/S, Bergen
Kasserer	Atle Rasmussen, Aker Kværner El. A/S, Bg.
Medlem	Oddbjørn Kroka, Asator A/S, Stord
Medlem	Remi Unnvik, Installatør Håkon Olsen, Askøy
Medlem	Paul Raunholm, Aker Kværner El., A/S, Stord
Medlem	Jørn Bruland, Aibel A/S, Bergen

VALGKOMITE

Medlem	Jon Kr. Viken, YIT Building Systems A/S, Bg.
Medlem	Terje Rød, Aker Kværner Elektro A/S, Stord
Medlem	Gunnar Røssland, Siemens A/S, Bergen
Medlem	Ole Erik Thingnes, NBN Elektro A/S, Florø

REVISORER - KONTROLLKOMITE

Revisor	Gunnar Røssland, Siemens A/S, Bergen
Vara	Kjell-Ove Ege, Sønnico Installasjon A/S, Bg.
Revisor	Helge Lægreid, YIT Building Systems A/S, Bg.
Vara	Roger Indrebø, YIT Building Syst. A/S, Førde

www.elektroarbeidernes-fagforening.org

ELEKTROARBEIDERNES FAGFORENING HAR TIL OPPGAVE Å ORGANISERE ANSATTE I ELEKTRO-BRANSJEN I PRIVAT SEKTOR I BERGEN, HORDALAND OG SOGN OG FJORDANE. ELEKTROARBEIDERNES FAGFORENING HAR CA 2600 MEDLEMMER OG ER TILSLUTTET LO-FORBUNDET EL&IT-FORBUNDET.

ISSN 0804-3973

EL&IT